

# PRÁCE ŠTÁBU SVAZKU PVOS PŘI VYPRACOVÁNÍ ROZHODNUTÍ VELITELE

Proces zpracování a přijetí rozhodnutí je cilevědomá činnost štábu svazku, která musí mít určitý řád, na kterém se podílejí všichni odborní náčelníci a příslušníci štábu svazku za řízení náčelníka štábu svazku. Vlastnímu zpracování předchází všestranné zhodnocení situace nepřítele a vlastních vojsk. Rozhodnutí přijímá velitel na základě:

- bojového úkolu, který obdržel od nadřízeného,
- upřesnění úkolu svazku,
- změny bojové sestavy nebo jejího přeskupení např. z důvodů řešení obnovy bojeschopnosti po hromadných úderech nepřítele.

Přijímané rozhodnutí je základem plánu bojové činnosti a zabezpečení splnění

úkolů v protivzdušné operaci. V průběhu vedení bojové činnosti velitel přijímá rozhodnutí k jejímu dalšímu vedení, popřípadě k účasti ve vzdušné nebo protivzdušné operaci. Plán bojové činnosti je proti rozhodnutí podrobnější. Čas, který má štáb na jeho zpracování, umožňuje udělat podrobnější rozbor možností nepřítele a vlastních vojsk, zdůvodnit použití sil a prostředků a ve větší míře toto podložit výpočty, popřípadě grafy, tabulkami, náznými pomůckami atd.

Plán bojové činnosti se bude většinou zpracovávat k účasti svazku PVOS v protivzdušné operaci.

Jestliže velitel bude řešit obnovu bojeschopnosti nebo účast vlastních vojsk ve vzdušné operaci, půjde o proces časové

prohlašující již v průběhu vedení bojové činnosti, nejpravděpodobněji mezi hromadnými údery nepřátelských prostředků vzdušného napadení (NPVN) a ještě většinou v nočních hodinách.

Jedním z nejdůležitějších faktorů, na který se v procesu přípravy nesmí zapomenout, je že souběžně s tvorbou rozhodnutí se musí řídit podřízené útvary (formou předběžných nařízení) a vytvářet tak podmínky pro včasné a kvalitní plnění úkolů na nižších stupních velení a u bojových jednotek. Předběžná nařízení vytvářejí především podmínky pro přípravu jednotek a útvarů k plnění rozhodujících úkolů při odražení hromadných úderů (HÚ) nebo hromadných jaderných úderů (HJÚ). Dále se používají např. při organizaci přesunů bojové techniky, pro přípravu nebo přeskupení sil a prostředků. Musí vycházet ze zámýslu velitele svazku a být v jednotě s pravděpodobnými variantami plnění daného úkolu.

Pro zpracování rozhodnutí je důležité přesně rozplánovat práci štábu tak, aby návrhy odborných náčelníků byly navzájem sladěny a podloženy výpočty. K rozplánování práce štábu se již dnes plně využívá i výpočetní technika.

Pro posouzení návrhů jednotlivých náčelníků velitel svazku vyslechné informační zprávy a upřesní navrhovaná řešení. Při plánování bojové činnosti v přípravném období je možné řešit jednotlivé problémy podrobněji, naopak při přípravě rozhodnutí o přestávkách mezi HÚ není nutné přijímat informace všech náčelníků, ale omezit je pouze na závěry. Tím se potom i zkrátí podstatně rozhodovací proces.

Velitel a štáb svazku upřesní po přijetí rozhodnutí znovu činnost podřízených formou předběžných nařízení. Tímto vytvoří časový prostor i pro souběžné plánování podřízených štábů a činnost bojových jednotek. Zkušenosti z VŠC a TC ukazují, že právě v této oblasti se vyskytují často nedostatky, protože podřízené nedostávají včas informace. Potom vznikají i tzv. pasivní časy v rozhodovacím procesu, ale zároveň se vytvářejí pro příslušníky podřízených štábů stresové stavy způsobené nedostatkem času při zpracování a realizaci jejich rozhodovacího procesu.

Zrychlení rozhodovacího procesu dosáhne:

- zkrácením analytické činnosti štábu (využitím výpočetní techniky, pomocí připravených a zpracovávaných variant řešení různých situací, předem připravených a zpracovávaných výpočtů ve formě tabulek, grafů atd.),

- vytvořením časových podmínek u podřízených štábů k souběžnému plánování bojové činnosti např. formou předběžných nařízení,

- omezením návrhů odborných náčelníků na závěry z dané oblasti nebo služby,

- přípravou bojových nařízení souběžně s etapou zpracování rozhodnutí a schvalovacího řízení rozhodnutí velitelem PVOS,

- diktováním textu bojového nařízení přímo do stroje, vyhotovením černé pásky s cílem zamezit zbytečné opisování pro přenos na šifrovacími přístroji.

Pro doručení nařízení k podřízeným je optimální tato varianta:

- předběžná nařízení se odesílají pomocí šifrovacího přístroje, kódových tabulek s požadovanou kryptologickou hodnotou a ZAS,

- bojová nařízení se odesílají pomocí šifrovacího přístroje ke vzdáleným štábům a kurýrní poštou do vzdálenosti 30 až 40 km.

**Rozhodnutí velitele svazku PVOS obsahuje tyto hlavní body:**

**1. Závěry hodnocení nepřítele, které vycházejí z:**

- vyhodnocení varianty pravděpodobné činnosti nepřítele,

- obecného zhodnocení situace pozemních vojsk (linie fronty, bojových prostředků nepřítele, které mohou ovlivnit činnost zejména u vlastních pravoslodových jednotek),

- síly a techniky nepřítele, které mohou působit s největší pravděpodobností v daném prostoru svazku, z bojových možností nepřítele a jeho silných a slabých míst,

- bojových úkolů NPVN, z cílů, a proti kterým objektům a jakými silami bude činnost nepřátelských prostředků vedena s pravděpodobností časového napadení a ničení,

- nejvýhodnějších náletových směrů při letu k cíli, možného profilu trati letu a příletové doby,

- způsobů vedeného boje, které taktické prvky budou v daném prostoru nejvýhodnější z hlediska nepřítele, aby mohl splnit stanovený úkol,

- morálně politického stavu vojsk nepřítele,

- opatření, které je nutné přijmout při přípravě vlastních sil a prostředků a prostorů bojové činnosti.

V průběhu rozhodovacího procesu odesílá zpravodajský náčelník svazku k útvarům zpravodajské informace, aby umožnil souběžně připravovat piloty, obsluhy navigačních stanovišť, protiletadlových rake-

tových kompletů a radiolokátorů pro střetnutí s nepřítelem.

**2. Zámysl pro vedení bojové činnosti,** jenž začíná slovy: „Rozhodl jsem...“ a dále řeší následující problémy:

- jakými silami a prostředky ničit nepřitele,

- kam soustředit hlavní úsilí při ničení NPVN (na které směry, na jaké prostředky),

- na co položit důraz (PVO bráněných míst, PVO pozemních vojsk — kde, přechodů řek atd.),

- jakými prostředky zahájit bojovou činnost a jak zabezpečit narůstání úsilí,

- jak organizovat bojovou sestavu po jednotlivých směrech (kdo s kým v součinnosti povede bojovou činnost na výhodných směrech),

- stanovit způsob ničení NPVN prostředky PLRV v malých, středních a velkých výškách,

- stanovit způsob ničení NPVN prostředky SL na vzdálených a blízkých přístupech, po jednotlivých směrech ve velkých, středních a malých výškách, z jakých prostorů střežení a v jakých prostorech odpovědnosti slp působit, jak organizovat součinnost mezi SL a PLRV ve společných prostorech bojové činnosti,

- stanovit způsoby vedení bojové činnosti RTV (bojové možnosti uvědomování a zabezpečení navedení SL, jaké radiolokační pole je potřeba vytvořit a jak zabezpečit bojovou činnost aktivních prostředků),

- stanovit prostory varování na jednotlivých náletových směrech a způsob styků se sousedními svazky PVO,

- jak zabezpečit přelety dálkového letectva a přesunující se vojska prostorem bojové činnosti,

- bojové úsilí jednotlivých druhů vojsk v 1. HÚ a na první den bojové činnosti.

**3. Bojové úkoly** stanovené pro jednotlivé útvary svazku, které obsahují:

**Pro útvary PLRV:**

- složení útvarů, s kým v součinnosti budou plnit bojový úkol,

- kam soustředit hlavní úsilí, koho ničit a koho bránit,

- podle výšek rozdělit cíle, na které bude vedena centralizovaná palba a na které decentralizovaná palba,

- od koho budou přijímat prvotní, druhotnou radiolokační informaci a přímé uvědomování,

- kde aktivovat pozorovací a předsunuté pozorovací hlásky,

- pokyny pro vybudování záložních a

klamných postavení a úkoly pro technické oddíly,

- jak řešit přímou obranu pro a to,
- stanovení bojového úsilí, kolik raket udržovat v prolu,
- místo VS a ZVS.

**Pro útvary SL:**

- společně a v součinnosti s kým plnit bojový úkol, koho ničit, kdy, v jakém prostoru a co zabezpečit a kam soustředit hlavní úsilí,

- z jakých prostorů střežení a na jakých čarách zasazení vést bojovou činnost, jaké vyčlenit síly a prostředky k ničení letounů systému AWACS a průzkumných a palubních systémů,

- jak zabezpečit narůstání sil a prostředků připravených k vedení bojové činnosti, jakým způsobem a v jakých prostorech ničit nízko letící cíle (NLC) a řízené střely s plochou dráhou letu (ŘS),

- z jakých letišť plnit bojový úkol, stanovení bojového úsilí v 1. HÚ a na první den bojové činnosti (na HÚ a den),

- jak připravit vyčleněné zálohy,
- místo VS a ZVS.

**Pro útvary RTV:**

- v jaké sestavě, v součinnosti s kým plnit bojový úkol, co a kde zjistit, co zabezpečit a jakým způsobem vyhodnocovat a uvědomovat o vzdušné situaci,

- na kolik cílů vytvořit podmínky pro navedení, od jakých čar zabezpečit radiolokační informaci ve výškách 100, 300, 500, 2000 a 10 000 m a od jakých výšek předávat RL informaci jednotlivých čar zasazení SL do boje,

- stanovit prostory varování, koho zabezpečit prvotní, druhotnou radiolokační informaci a přímým uvědomováním,

- jak předávat informaci pro ASV aktivních prostředků, jaké síly a prostředky vyčlenit do zálohy velitele PVOS, skrytého systému a k posílení malovýškového pole,

- místo VS a ZVS.

**Pro útvary REB:**

- s kým v součinnosti vést rádiový průzkum VKV spojovacích sítí, radiotechnický průzkum palubních RL taktického letectva,

- na kterých směrech rušit a jaké prostředky, jaké prostory chránit před radiolokačním průzkumem a mířeným použitím palubních zbraní nepřitelem,

- způsob připojení objektu na automatizovaný zdroj informací o vzdušné situaci,

- místo VS a ZVS.

#### Pro naváděcí stanoviště:

— čáry zasazení SL do boje, prostory střehu ve vzduchu, proti jakým cílům vést bojovou činnost, kolik navedení stíhacích letounů na cíle, (kolik z toho přístrojově) a která pomocná naváděcí stanoviště přivádí k vedení bojové činnosti,

— způsoby použití skupin (hlavní způsob — PP, velké rakursy atd.),

— místo NS a PNS.

#### 4. Součinnost:

##### Se sousedními svazky PVO:

— jak bude zabezpečena organizace nepřetržitého vzájemného informování se sousedními svazky,

— stanovit čáry, od kterých se o letu cíle informuje sousední svazek, upřesnit R/S dalekého uvědomování,

— stanovit pravidla působení SL na plný dolet s přistáním na letištích spojených, vyčleněné úsilí ve prospěch sousedního svazku PVO,

— předávání a přebírání velení nad stíhacími letouny a odpovědnost za ničení cílů na styku.

##### Ve společném prostoru bojové činnosti:

— upřesnit kdo bude mít součinnost a s kým, stanovit součinnostní prostory, sektory a pásma a zásady použití SL v prostorech účinné působnosti PLRV,

— upřesnit pravidla řízení sil a prostředků působících ve společném prostoru bojové činnosti (např. i cvičení ZENIT-85 ukázalo, že centralizované řídit všechny prostředky PLRV a SL ve společném prostoru bojové činnosti je optimální z VS svazku PVOS, při stanovení určitých zásad, kdy cíle se přidělují podle výšek, ve kterých působí),

— určit koridory průletu SL prostorem bojové činnosti a letištní koridory pro přistání a vzlet,

— opatření k zabezpečení bezpečnosti SL v prostoru účinné působnosti protiletadlových raketových kompletů,

— způsob uvědomování o vzdušné situaci, upřesnit R/S uvědomování.

**Stanovit zásady a pravidla pro přelétávání linie fronty a výměnu součinnostních orgánů.**

#### 5. Zabezpečení bojové činnosti:

Při hodnocení jednotlivých druhů a oblastí uvádět stručné závěry z: průzkumu, REB, OPZHN, obrany a ochrany vojsk, ženižního zabezpečení, letovodského zabezpečení, meteorologického zabezpečení, technického zabezpečení a materiálně týlového a zdravotnického zabezpečení.

#### 6. Složení záloh a způsob jejich použití:

— zálohy velitele PVOS, jejich rozmístění v prostoru bojové činnosti; za zálohu velitele svazku PVOS lze považovat i skrytý systém zabezpečující především obnovu radiolokačního pole a pole navedení SL na cíl.

#### 7. Doby a počty sil a prostředků PVO v bojové pohotovosti:

— u PLRV, SL, RTV a u jednotek REB.

#### 8. Místa velení.

**Grafický dokument k rozhodnutí se zpracovává na mapě 1:500 000 a obsahuje:**

— situaci nepřítelů, bojovou sestavu vlastních vojsk, bojovou sestavu a složení pozemních vojsk (rozvinutí divízi), PVO pozemních vojsk, letiště frontového letectva, rozhraní mezi svazky, prostory varování, RL pole vlastních prostředků ve výškách 500, 2000 a 10 000 m, prostory účinné působnosti PLRV ve středních výškách, čáry zasazení SL do boje, prostory střehu a přehrazování SL ve vzduchu, prostory samostatného vyhledávání a ničení NLC stíhacím letectvem, plánovanou bojovou činnost stíhacího letectva po čarách a směrech zasazení podle variant vedení bojové činnosti, čáry velení po družicích vojsk pro  $V_c=250-300$  m/s a 500 až 600 m/s, tabulky obsahující složení a bojové možnosti vlastních vojsk a nepřítelů a zálohy, vyčleněné úsilí SL ve prospěch součinnostních svazků a divízi PVOS a čáru působení SL do prostoru bojové činnosti souseda.

Rozhodnutí podepisuje velitel a náčelník svazku PVOS a schvaluje velitel PVOS.

Podle toho, jestliže se rozhodnutí velitele zpracovává pro účast v protivzdušné operaci nebo vzdušné operaci a nebo pro obnovu bojové schopnosti, vystupují do popředí některé z uvedených závěrů. Forma a obsah rozhodnutí není daná jednou provždy, ale naopak se neustále přizpůsobuje současným potřebám vedení moderního boje, který směřuje k masovému využívání automatizovaných systémů a výpočetní techniky.